

OSUVASTI OIKEUSELÄMÄSTÄ

ADVOKAATTI

Nro 1/2026
Suomen
Asianajajien
lehti

SATEELTA SUOJASSA?

Oikeusturvavakuutus
aiheuttaa monelle ikäviä
yllätyksiä.

MIKKO MANNER:
"Asianajajan paras kilpailuetu
on asianajajuus itse"

RIKOSOIKEUDENKÄYNTI
edellyttää avustajalta aktiivista
kuuntelua ja improvisaatiokykyä

VAPAAEHTOISTYÖ tuo
tekijälleen hyvää mieltä
ja merkityksen tunnetta

AJANKOHTAISET SEMINAARIT

Nyt on hyvä aika päivittää osaamista ja ilmoittautua seminaariin koulutus.almainsights.fi

KONKURSSIOIKEUSPÄIVÄ

25.3. | Helsinki ja etänä

Tule päivittämään osaamisesi ajankohtaisista teemoista, jotka vaikuttavat pesähoitajien ja muiden konkurssiasioiden parissa työskentelevien käytännön arkeen tässä markkinatilanteessa. Ohjelmassa muun muassa:

- Miten hoidat liiketoimintakaupan tavanomaisessa konkurssissa?
- Mitä tulee huomioida pesää lopetettaessa tilanteessa, jossa tilaajille on aiheutunut vahinkoa?

Puheenjohtajana osakas, asianajaja **Sami Uoti**,
Erottaja Asianajotoimisto Oy.

Hinta 895 € + alv.

JURISTIN TEKÖÄLY 3.0

26.3.-21.5. | Helsinki ja etänä

Juristin tekoäly 3.0 on koulutusohjelma juristeille, jotka haluavat siirtyä kokeiluista systemaattiseen, vastuulliseen ja työtä tukevaan tekoälyn käyttöön. Ohjelma rakentuu käytännön tarpeista ja ajankohtaisesta sääntelystä – siitä, missä juristin työ on nyt ja mihin se on menossa. Koulutuksen hyväksytysti suorittanut saa Tekoälylukutaito-sertifikaatin. Koulutuksen laajuus vastaa 5 opintopistettä.

Moderaattorina mm. professori **Anette Alén**, Helsingin yliopisto.

Hinta 2 950 € + alv.

JURIDIIKAN UUTUUSTEOKSET

Tutustu ja tilaa kirjakauppa.almainights.fi

// Mitä rikosasianajalta vaaditaan? Käyn kirjassani läpi asianajajan tehtävät ja roolit rikosprosessin alusta lainvoimaisen tuomion täytäntöönpanoon niin rikoksen uhrin kuin syytetyinkin näkökulmasta.”

– Asianajaja, työelämäprofessori, OTT Markku Fredman

Markku Fredman

RIKOSASIANAJAJAN KÄSIKIRJA

Sh. 185 €

Timo Ojala

SEKSUAALIRIKOKSET

Sh. 104 €

Joel Uusi-Oukari

MUUTOSNEUVOTTELUT

Sh. 125 €

Henri Halila

ESTEELLISYYS MODERNISSA ASIANAJOTOIMINNASSA

Sh. 152 €

Nina Meincke, Outi Tähtinen

MONIMUOTOISUUDEN JURIDIikka

HENKILÖSTÖTYÖSSÄ

Sh. 109 €

Veikko Vauhkonen, Jesse Heiskanen

KYBERTURVALLISUUSSÄÄNTELY

Sh. 124 €

LAKIKIRJA 2026

Yksityis-, rikos- ja prosessioikeus

Sh. 318 €

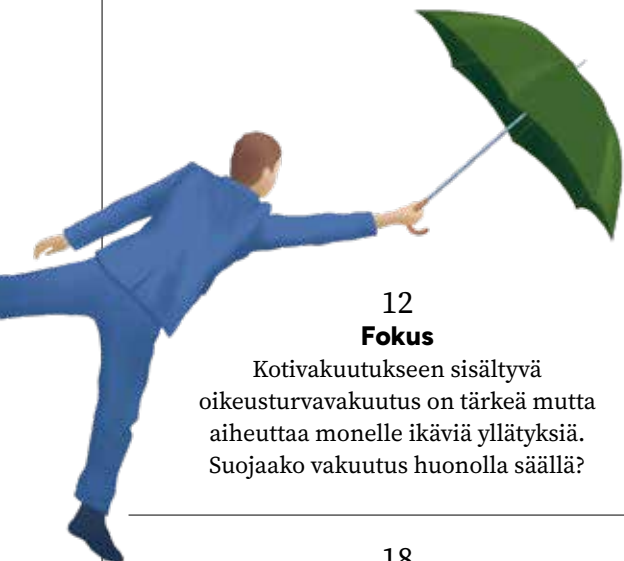
ASIANAJAJATUTKINTO

Ennätysmäärä asianajajia

ASIANAJAJUUDEN suosio kasvaa. Viime vuonna Suomen Asianajajien jäseneksi hyväksyttiin 213 uutta asianajajaa, ja asianajajia on nyt enemmän kuin koskaan: 2 465. Joulukuussa 2025 järjestettiin asianajajatutkinnon seminaaripäivä Hotel Grand Centralissa Helsingissä. Asianajajatutkintolautakunnan jäsen **Tuomas Lehtinen** siteerasi loppupuheenvuorossaan saksalaisen teologin **Martin Niemöllerin** ”Ensin ne tulivat...” -runoa, joka kuvaa saksalaisen älymystön toimettomuutta natsien vainojen estämiseksi 1930-luvun Saksassa. Lehtinen muistutti asianajajatutkinnon suorittaneita, että kaikilla ihmisillä on oikeus siihen, että joku puhuu heidän puolestaan.

SISÄLTÖ 1/2026

12 Fokus

Kotivakuutukseen sisältyvä oikeusturvavakuutus on tärkeä mutta aiheuttaa monelle ikäviä yllätyksiä. Suojaako vakuutus huonolla säällä?

18 Henkilö kuvassa

Roschierin Mikko Mannerin mukaan liikejuridiikan kestävyys syntyy asianajajuuden perusarvoista: asiakkaan edun ajamisesta ja oikein tekemisestä.

24 Luuppi

Pari tuntia silloin tällöin vai toinen työ päivätyön ohella? Kaksi asianajajaa kertoo, millaisin eri tavoin he toimivat vapaaehtoistehtävissä.

28 Oikeus & osaaminen

Rikosoikeudenkäynti voi yllättää. Reagointi salissa edellyttää aktiivista kuuntelemista ja improvisaatiokykyä.

”Asianajotoiminta on aina relevanttia, kunhan se lähtee aidosti asiakkaan edusta ja intressistä.”

Mikko Manner

18

24

28

- 4 Tuokiokuva
- 7 Pääkirjoitus
- 8 Tekijä
- 9 Lyhyesti
- 17 Kolumni Jussi Sarvikivi
- 23 Oikeilla urilla
- 30 Asianajajan päivä
- 31 Nimitykset
- 32 Yrittäjä
- 33 Suomen Asianajajat lukuina

SUOMEN ASIANAJAJAT
FINLANDS ADVOKATER

Advokaatti Suomen Asianajajien jäsen- ja ammattilehti, 31. vuosikerta **Päätoimittaja** Liisa Karttunen, p. 044 333 0512, liisa.karttunen@asianajajat.fi
Toimituspäällikkö Johanna Kainulainen, p. 040 721 7289, johanna.kainulainen@asianajajat.fi **Toimitussihteeri** Tero Ikäheimonen, p. 040 570 4304, tero@aparaattimedia.fi **Toimitus** Suomen Asianajajat ja Vallilan Aparaatit Oy **Ulkoasu** Laura Ylikahri **Kannen kuvitus** Jenni Salminen **Palautte** advokaatti@asianajajat.fi **Ilmoitukset** Juha Halminen, p. 050 592 2722, juha.halminen@mediaosasto.fi **Tilaukset ja osoitteenmuutokset** p. (09) 6866 120, minna.wilenius@asianajajat.fi **Kustantaja** Suomen Asianajajat **Paino** PunaMusta Oy **Painos** 2 800 kpl ISSN 1239-1085 (nid.), ISSN 2489-8260 (verkkojulk.) / Aikakausmedia ry:n jäsen / Advokaatti ei vastaa tilaamatta lähetettyjen kirjoitusten ja kuvien säilyttämisestä tai palauttamisesta. Lehden suurin vastuu ilmoitusten julkaisemisesta sattuneesta virheestä on ilmoituksen hinta. / Seuraava lehti ilmestyy 25.5.2026.

Tulevaisuuden asianajajat löytyvät luokkahuoneista

Tuoreen asianajajista tehdyn mielikuvatutkimuksen mukaan tunnetut tv-sarjat ja niiden hahmot vaikuttavat yhä voimakkaasti käsityksiin asianajajista.

Olemme kouluvierailukampanjan avulla halunneet tuoda uutisotsikoiden ja fiktion rinnalle konkreettisia kohtaamisia ja tietoa. Vierailut avoivat nuorille näkymiä asianajajan monipuoliseen työhön ja auttavat ymmärtämään, millaista työ asianajajana on, miten alalle pääsee ja millaisia mahdollisuuksia ammatti tarjoaa.

Samalla vierailut vahvistavat nuorten käsitystä oikeusvaltiosta ja asianajajakunnan merkityksestä yhteiskunnassa.

Myös asianajajat tarvitsevat toisinaan uusia näkökulmia oman uransa ja tulevaisuutensa suunnitteluun. Asianajajan työtä voi tehdä monipuolisesti niin työntekijä- kuin ammatinharjoittajarooleissa. Moni kokenut asianajaja on jäämässä eläkkeelle lähivuosina, ja tarve uusille asianajajille kasvaa niin pääkaupunkiseudulla kuin muuallakin Suomessa. Tämä luo myös tilaa uusille urapoluille ja rohkealle yrittäjyydelle.

Yrittäjyys ei ole enää vain harvojen valinta, vaan yhä useammin realistinen ja houkutteleva vaihtoehto. Se tarjoaa mahdollisuuden rakentaa oman näköistä työtä ja vastata paikallisiin tarpeisiin.

Samalla se haastaa meitä pohtimaan, millaista osaamista, verkostoja ja tukea nuoret asianajajayrittäjät tarvitsevat.

Tässä numerossa käynnistyvä uusi Yrittäjäjuttutyyppe nostaa esiin asianajajayrittäjyyden tarinoita, kokemuksia ja näkökulmia eri puolilta Suomea.

Keskustelu jatkuu myös käytännössä. Nuorille asianajajille suunnattu yrittäjyysilta-päivä 12.3. tarjoaa mahdollisuuden kuulla kokemuksia oman toimiston perustamisesta, yrittäjyyden arjesta sekä sen mahdollisuuksista ja haasteista.

Kun asianajajat kohtaavat nuoria kouluissa ja nuoret asianajajat rakentavat omaa yrittäjyyttään, syntyy jatkumo, joka kantaa koko alaa eteenpäin. Tulevaisuuden asianajajat löytyvät luokkahuoneista – ja yhä useampi heistä on myös yrittäjä.

Liisa Karttunen
johtaja, viestintä
ja koulutus
Suomen Asianajajat

Framtidens advokater finns i klassrummen

ENLIGT en färsk imageundersökning om advokater påverkar populära tv-serier och deras karaktärer fortfarande i hög grad uppfattningarna om advokatyrtket.

Vid sidan av nyhetsrubriker och fiktion har vi genom skolbesökskampanjen velat erbjuda konkreta möten och kunskap. Besöken ger unga inblick i advokatyrtkets mångsidiga arbete och hjälper dem att förstå hur arbetet som advokat ser ut, hur man tar sig in i branschen och vilka möjligheter yrket erbjuder. Samtidigt

stärker besöken de ungas uppfattning om rättsstaten och advokatkårens betydelse i samhället.

Också advokater behöver ibland nya perspektiv när de planerar sin egen karriär och framtid. Advokatyrtket kan utövas på många olika sätt, både som anställd och som självständig yrkesutövare. Många erfarna advokater går i pension under de kommande åren, och behovet av nya advokater ökar såväl i huvudstadsregionen som i övriga Finland. Detta ska-

par också utrymme för nya karriärvägar och modigt företagande.

Företagande är inte längre ett val för de få, utan allt oftare ett realistiskt och attraktivt alternativ. Det erbjuder möjlighet att bygga ett arbete som speglar den egna profilen och svara på lokala behov. Den nya artikeltypen Företagare som lanseras i detta nummer lyfter fram berättelser, erfarenheter och perspektiv på advokatföretagande från olika delar av Finland.

Neljä vuosi- kymmentä asianajajien tukena

Suomen Asianajajien koulutus- ja tapahtumakoordinaattori Marja Karppinen jää keväällä eläkkeelle yli 40 vuoden työuran jälkeen. Hän kannustaa asianajajia jatkamaan ammattitaitonsa kehittämistä.

1 MITKÄ ASIAT OVAT JÄÄNEET SINULLE ERITYISESTI MIELEEN 40 VUODEN AIKANA?

Tietotekniikka on kehittynyt valtavasti 1980-luvun MikroMikko-tietokoneista ja ohjelmista. 1990-luvulla tulivat internet ja sähköposti, nyt tekoäly ottaa yhä suurempaa roolia. Viestintä on kokenut ison harppauksen: postitse kerran kuukaudessa lähetetyt kiertokirjeet ovat vaihtuneet nopeaan jäsenviestintään, someen, Advokaatti-lehteen ja podcasteihin. Mieleenpainuvia hetkiä ovat olleet monet hienot tapahtumat ja koulutukset, ja niissä mukavat kohtaamiset.

2 MITEN SUOMEN ASIANAJAJIEN TOIMINTA ON KEHITTYNUT TÄNÄ AIKANA?

Olen seurannut ilolla, kuinka asianajajien määrä on kasvanut. Kun aloitin työni, jäseniä oli alle 900 – nyt heitä on jo 2 465. Myös henkilöstö on kasvanut kahdeksasta nykyiseen lähes kolmeenkymmeneen. Olen saanut tehdä tätä matkaa hienojen työkavereiden kanssa. Ilahduttavaa on myös ollut naisten määrän kasvu niin Suomen Asianajajien johtotehtävissä kuin koko jäsenistössä.

Aloittaessani koulutus tarkoitti Asianajajapäiviä ja muutamaa vuosittaista tilaisuutta, kun nykyisin järjestämme yli 40 koulutuksellista tapahtumaa vuodessa. Viimeisen kymmenen vuoden aikana etä- ja verkkokoulutukset ovat mullistaneet osallistumismahdollisuudet ja tehneet koulutuksesta aidosti valtakunnallista ja ajasta riippumatonta. Muutto Mikonkadun

Marja Karppinen kuvattuna Mikonkadun toimitiloissa, joissa on mahdollista järjestää laadukkaita koulutuksia läsnä ja etänä.

ajanmukaisiin toimitiloihin on puolestaan antanut meille mahdollisuuden järjestää koulutukset teknisesti täysin omin voimin.

3 MINKÄ AJATUKSEN HALUAT VÄLITTÄÄ ASIANAJAJILLE?

On ollut mielenkiintoista työskennellä tällä alalla neljän vuosikymmenen ajan. Asianajajat tekevät yhteiskunnallisesti arvokasta työtä, ja heidän lisääntynyt osallistumisensa myös Suomen Asianajajien luottamustehtäviin on ilahduttavaa. Kannustan asianajajia edelleen kehittämään ammattitaitoaan ja hyödyntämään laadukkaita koulutuksia, joissa alan huippuasiantuntijat jakavat osaamistaan ja kokemustaan. ●

© NINA KAVERINEN

Tallenteiden lyhyt säilytysaika puhutti Asianajajapäivässä

TAMMIKUUN Asianajajapäivää vietettiin tänä vuonna ikonisessa Finlandia-talossa. Päivän aikana kuultiin perinteiseen tapaan monipuolisia näkemyksiä ajankohtaisista aiheista.

Yksi tämän vuoden tapahtuman pääaiheista oli tulossa oleva todistelutalenneuudistus. Siihen liittyvässä paneelissa käytiin läpi uudistuksen käytännön vaikutuksia niin tuomioistuinten, syyttäjien kuin asianajajienkin näkökulmasta.

Aiheeseen syvennyttiin myös medialounaalla, jossa median edustajia puhutti erityisesti tallenteiden lyhyt säilytysaika – 30 päivää siitä, kun asia on saanut lainvoiman.

Suomen Asianajajien näkemyksen mukaan säilytysaika on selvästi liian lyhyt. Tallenteisiin voidaan joutua palaamaan pitkänkin ajan kuluttua esimerkiksi tuomion purkua koskeissa asioissa tai perättöntä lausumaa ja todistusaineiston vääristelemistä koskevilla epäilyillä.

Historiallinen tapaus

Korruptio näkyväksi

© HELGE HEINONEN/HISTORIAN KUVAKOELMA / MUSEOVIRASTO

Saloran toimitusjohtaja Jouko Nordell lähdössä raastuvanoikeudesta 18.5.1978.

MITÄ, MISSÄ JA MILLOIN?

Vuonna 1977 paljastunut Salora-juttu oli siihen mennessä Suomen suurin veronkierro- ja lahjusskandaali. Tapauksen keskiössä oli Salora Oy:n pääjohtaja **Jouko Nordell**, joka oli ohjannut miljoonien markkojen arvosta televisiovastaanottimia pimeään myyntiin sekä lahjonut virkamiehiä ja poliitikkoja stereoilla, matkoilla ja kestityksillä.

SEURAUKSET

Skandaali laajeni nopeasti, ja sen myötä syntyi myös poliittinen kohu: lahjuksia oli annettu useille ministereille ja virkamiehille. Vaikka osa poliitikoista vältti syytteet, muun muassa Nordell, verohallituksen johdon edustajia ja Saloran piirimyyjän johtohenkilöitä tuomittiin vankeuteen ja sakkoihin.

Jutulla oli laajoja vaikutuksia paitsi liike-elämään myös politiikkaan – se heikensi erityisesti pääministeripuolueena skandaalin aikaan toimineen SDP:n asemaa vuoden 1979 vaaleissa. Salora-juttu nosti esiin tarpeen verovälvönnön tehostamiseen ja eettisten normien selkeyttämiseen liike-elämän ja politiikan välillä.

Muistathan:

☒ Tule mukaan kouluvierailukampanjaan! asianajajat.fi/kouluvierailut/ohjeita-kouluvierailuille

@ SHUTTERSTOCK

Asianajajat arvostavat työnsä vastuullisuutta

SUOMEN Asianajajat teetti loppuvuodesta 2025 kaksi tutkimusta, joissa selvitettiin asianajajien näkemyksiä työstään ja kansalaisten mielikuvia asianajajista.

Asianajajille suunnatussa tutkimuksessa selvitettiin mm. tyypillisimpiä toimeksiantotyypppejä, tuloja ja laskutusta, työn ja vapaa-ajan jakautumista sekä alan motivaatio- ja kuormitustekijöitä.

Isoin osa tutkimukseen vastanneista 635 asianajajasta kokee työn parhaaksi puoleksi sen itsenäisyyden ja vastuullisuuden. Myös työn haastavuutta ja monipuolisuutta arvostetaan. Alan pitovoima on vahvaa – vain 9 prosenttia vastaajista harkitsee alan vaihtoa seuraavan vuoden aikana.

Selvä enemmistö on sitä mieltä, että oikeudenkäyntien pituus on oikeushoidon suurin yhteiskunnallinen ongelma.

Kansalaisille suunnattu mielikuvatutkimus puolestaan tarjoaa katsauksen siihen, miten suomalaiset kokevat asianajajat, heidän työnsä ja palvelunsa. Tulokset osoittavat, että asianajajat koetaan vahvasti ammattitaitoisiksi ja yhteiskunnallisesti merkittäviksi toimijoiksi. Heidän roolinsa oikeusvaltion turvaajina on selkeä, mutta yleisön tietoisuus ammatin erityispiirteistä on rajallista.

Spontaaneissa mielikuvissa korostuvat ristiriitaiset mielikuvat asianajajista – joskus jopa samassa vastauksessa: ”Auttaja hädässä. Toiset voivat olla vain rahastajia.” Osalla vastaajista mediaviihteen luomat stereotypiat ohjaavat mielikuvia vahvasti.

Mielikuvatutkimukseen vastasi yhteensä 1 015 henkilöä.

asianajajat.fi/tutkimuksia

Koulutuskalenteri

Tuomas Sunnari
Kaikkonen & Sunnari Asianajotoimisto Oy

”Koulutuksessa käsitellään esimerkiksi eroja päättämissopimuksissa henkilöperusteisten ja tuotannollis-taloudellisten päättämistilanteiden välillä, kuten myös sopimusten laatimiseen liittyviä eroja suhteessa sovintosopimuksiin.”

- 3.3. Palaudu ennen kuin uuvut
- 10.3. Työsuhteen päättämissopimukset
- 12.3. Nuorten asianajajien yrittäjyyssiltapäivä
- 17.3. Pesänselvitys ja perinnönjako toimitusmenettelynä
- 20.–21.3. Syventävä sovittelukoulutus asianajajille
- 24.3. Vakuuttava ja vaikuttava ilmaisu asianajotyössä, Osa I
- 26.3. Kaupalliset sopimukset
- 9.4. Lieventämis- ja kohtuullistamisperusteet
- 14.4. Johda kohti hyvää yhteyttä
- 16.4. Tekoäly asianajotyössä, Osa III – Työkalut ja käyttöönoton vaiheet
- 17.–18.4. Asianajotoimistopäivä 2026 seilaa Tallinnaan
- 23.4. Vakuuttava ja vaikuttava ilmaisu asianajotyössä, syventävä koulutus, Osa II
- 5.5. Oikeudenkäyntitaidot, Osa I – Rikosasiat
- 7.5. Rakennusjuridiikka ja YSE-ehdot oikeuskäytännössä
- 12.5. Lapsen oikeuksien ja lapsen edun määrittely tapaamispäätöksissä
- 26.5. Ajankohtaista immateriaalioikeuksista

Muistathan myös verkkokoulutukset

- Oikeussaliviestinnän ytimessä – Onnistu ja vaikuta entistäkin paremmin
- Työntekijän irtisanomismenettelyyn ja irtisanomisperusteeseen liittyvät ajankohtaiset lakimuutokset

Livekoulutukset ja webinaarit järjestetään Helsingissä Suomen Asianajajien koulutustiloissa. Koulutuksiin on mahdollista osallistua myös etänä. Katso kaikki koulutukset ja ilmoittaudu: asianajajat.fi/tapahtumakalenteri

Asianajaja-akatemian KAUSIKORTTI kantaa koko vuoden

Toimistokortti

Kaikki livekoulutukset lähi- tai etäosallistumisena ja kaikki verkkokoulutukset vuoden 2026 ajan koko henkilöstölle yhdellä hinnalla ja kertamaksulla. Yli 80 koulutusta ja yli 240 koulutustuntia, mistä valita. Tutustu hinnoitteluun verkkosivuillamme.

Aik.
990 €*

Superkortti

Kaikki livekoulutukset lähi- tai etäosallistumisena ja kaikki verkkokoulutukset vuoden 2026 ajan. Yli 80 koulutusta ja yli 240 koulutustuntia, mistä valita.

990 €*

Verkkokortti

Kaikki verkkokoulutusympäristön koulutukset videotallenteina ajasta ja paikasta riippumatta vuoden 2026 ajan. Yli 40 verkkokoulutusta ja yli 120 koulutustuntia, mistä valita.

790 €*

Vuonna 2025 kausikortin hankkineet osallistuivat koulutuksiin yli puolet normaalihintaa edullisemmin.
*Koulutukset asianajajille sekä asianajotoimistojen ja Oikeuspalveluviraston henkilökunnalle. Muutokset mahdollisia.

asianajajat.fi/kausikortit

SUOMEN ASIANAJAJAT
FINLANDS ADVOKATER

SUOJAAKO VAKUUTUS SADESÄÄLLÄ?

Matala korvauskatto, paljon ehtoja ja rajoituksia. Kotivakuutukseen sisältyvä oikeusturvavakuutus on tärkeä mutta aiheuttaa monelle ikäviä yllätyksiä.

Viime syksynä Asianajotoimisto Pekka Männistö Oy:n asianajaja, varatuomari **Katariina Kuronen** hoiti rikosasiaa, jossa osapuolet olisivat päässeet sovintoon ja syyttäjä olisi perunut syytteen.

– Vastapuolen avustaja kuitenkin ilmoitti, että vakuutusyhtiö ei suostu korvaamaan. Vakuutusyhtiö käytännössä torppasi sovinnon, Kuronen kertoo.

Samana yhtiön kanssa vaikuttaa olleen vastaavia tilanteita ennenkin.

– Sovintoja tehdään myös kulujen rajoittamiseksi: kumpikin tulee vastaan ja välttämään oikeudenkäynnin riskeiltä. Näkisin, että jos vakuutusyhtiö on edun myöntänyt ja ryhtyy jälkikäteen rajaamaan sovintotilanteen pois, se on vähän kyseenalaista.

Tapaus on yksi esimerkki siitä, kuinka oikeusturvavakuutusten rajallisuus nousee esiin asianajajan työssä. Asiakkaiden kanssa joutuu säännöllisesti selvittämään vakuutuksen ehtoja, eri asioiden korvattavuutta ja voimassaoloon liittyviä rajoituksia.

Kuronen hoitaa nykyisin pääasiassa rikosasioita. Niissä eräs ongelma on se, että vakuutukset eivät korvaa esitutkintavaiheen kuluja.

– On myös ollut tilanteita, joissa vakuutusyhtiö ei korvaa kaikkia kuluja kaikista tunteista. Ymmärrän, että vakuutustoiminta on voittoa tavoittelevaa, mutta välillä tuntuu, että se ei aina ole niin ennakoitavaa meille juristeillekaan.

KORVAUSKATTO TULEE HELPOSTI VASTAAN

Kotivakuutuksen kylkiäisenä tuleva oikeusturvavakuutus on huomaamaton ja huonosti tunnettu niin kauan kun sitä ei tarvitse – ja kukapa kuvittelisi tarvitsevänsä.

Tuotteiden markkinointi ja neuvonta keskittyy kotivakuutuspuoleen. Moni vakuutettu yllättyy kuullessaan, että kaikkia kuluja ei ehkä korvata ja monia asiaryhmiä on rajattu pois.

Kysyimme oikeusturvavakuutusten ehdoista kuudelta vakuutusyhtiöltä. Vastaavassa vertailusamme vuonna 2012 korvauskatto oli 8 500 euroa vahinkoa kohti. Nyt se on yleisimmin 10 000 euroa. Jotkut tarjoavat lisämaksusta 20 000 tai jopa 50 000 euron vakuutusmäärää. →

”Ymmärrän, että vakuutustoiminta on voittoa tavoittelevaa, mutta välillä tuntuu, että se ei aina ole niin ennakoitavaa meille juristeillekaan.”

Moni asiakas pohtii, että haluaisi valittaa tuomiosta mutta ei uskalla.

– 10 000 euroa riittää yleensä käräjäoikeusvaiheeseen, ellei ole kyse todella laajasta asiasta. Ei ole poikkeuksellista, että määrä ei riitä kattamaan koko hovioikeusvaihetta, Kuronen sanoo.

Kuronen toimii puheenjohtajana Suomen Asianajajien oikeusapu-asiantuntijaryhmässä, jossa keskusteluun tulevat usein oikeusturva- ja kuluasiat yleisemmin. Asianajajat ovat tuoneet esiin, että pieni- ja keskituloisilla ihmisillä ei aina ole varaa hakea oikeutta. Kurosen mukaan moni asiakas pohtii, että haluaisi valittaa tuomiosta mutta ei uskalla.

Vaikeaa on muun muassa työssäkäyvillä pienituloisilla, joiden ansiot nipin napin ylittävät julkisen oikeusavun rajan mutta joilla ei ole isoa taloudellista puskuria. Jo vakuutuksen omavastuu saattaa pelottaa. Se on useimmiten 15 prosenttia, Ifillä peräti 20 prosenttia.

– Vastapuolella voi lisäksi olla henkilö, jolta ei saada perittyä yhtään mitään, vaan vahingon kärsijä tai rikoksen uhri jää maksumieheksi.

HUOLTAJUUSRIITOJA ON RAJATTU POIS

Apu, eksä hakee yksinhuoltajuutta, en saa julkista oikeusapua ja vakuutus ei korvaa.

Eron jälkeen kaikki ei aina mene suunnitellusti. Lasten asumiseen, huoltoon, tapaamiseen ja elatukseen liittyvissä riidoissa vakuutus voi tuottaa pettymyksen.

Asianajotoimisto Susiluodon asianajaja, osakas **Mari Lampenius** hoitaa siviiliasioita, muun muassa perhe- ja perintöoikeudellisia riitoja. Hän sanoo, että vakuutusten rajoitukset ovat usein pitkiä ja rajoitusten logiikkaa on joskus vaikea ymmärtää.

Lasten huoltoriitoja ei korvata Fennian ja OP Pohjolan vakuutuksista. Muut yhtiöt korvaavat yhden vahinkotapahtuman kolmea vuotta kohden, kun asiaa ei käsitellä ensi kertaa tai erotilanteessa. Kyseessä pitää olla viranomaisen vahvistaman sopimuksen tai oikeuden tuomion muuttaminen tilanteessa, jossa olosuhteet ovat muuttuneet.

– Saatan ymmärtää, että nämä riidat on suljettu pois heti eron jälkeen, kun on oltu samassa kotivakuutuksessa. Usein kuitenkin tulee tarve muutokseen, ja jos nämä riidat on kategorisesti suljettu pois, se ei ole perusteltua, Lampenius sanoo.

Asuntokauppariidoista on usein rajattu pois sijoitusasunnot. Eniten on toki omaan asuntoon liittyviä riitoja. Esimerkiksi hometaloriidat ovat usein taloudellisesti raskaita ja ylittävät vakuutusmäärän.

– Käräjäoikeusvaiheessakin kuluu täysimittaisessa käsittelyssä asiamiehen palkkioon vähintään 20 000–30 000 euroa. Jo kuntotarkastajan tai sisäilmatutkijan palkkioihin voi mennä 5 000–10 000 euroa, jolloin asiamiehen palkkioihin ei jää paljon, Lampenius sanoo.

Riita-asian tuomioistuinmaksut ovat 610 euroa sekä käräjäoikeudessa että hovioikeudessa. Jos vielä joutuu maksamaan vastapuolen kulut, näitä ei perusvakuutuksesta korvata, lisämaksullisesta laajasta vakuutuksesta tai lisäturvasta kyllä.

Lampenius huomauttaa, että myös erityistuumioistuinten asiat on suljettu pois: näin vaikkapa vakuutusyhtiön kanssa riitely vakuutusosoikeudessa ei kelpaa korvattavaksi.

Hänkin on törmännyt siihen, että sovinnon kuluja ei aina korvata tai enimmäiskorvaus on pienempi. Kyselyssämme yksikään yhtiö ei ilmoittanut, ettei näitä korvattaisi. Esimerkiksi LähiTapiola kertoo: *Vakuutussopimuksen mukainen vakuutusmäärä on käytettävissä myös niissä asioissa, jotka sovitaan oikeudenkäynnin ulkopuolella. Korvauksen lopulliseen määrään otetaan kantaa asian päätyttyä ja vakuutuksesta korvataan asian hoitamisesta aiheutuvia kuluja välttämättömiltä ja kohtuullisilta osin, ehdoissa määritellyllä tavalla.*

RAJOITUSEHDOT OVAT TASAPAINOILUA

Vakuutusyhtiö ei näe enimmäiskorvausten suuruudessa ongelmaa. OP Pohjolan korvauspäällikkö **Maria Mattsson** kertoo, että heillä vakuutusmäärä nostettiin 14 000 euroon jo vuonna 2019. Sen päälle tulee elinkustannusindeksikorotus vuosittain.

– Suurimmassa osassa meille ilmoitetuista riidoista vakuutusmäärä riittää.

OP Pohjolla on parempi enimmäiskorvaus kuin kilpailijoilla. Toisaalta se ei tarjoa perusvakuutuksen ohella laajempaa vakuutusmäärää kuten jotkut muut yhtiöt.

OP Pohjolan vakuutuksen etuna on, että se korvaa myös sijoitusasuntoon liittyvien riitojen kuluja, jos perheellä on enintään yksi sijoitusasunto. Sen sijaan sillä on muita tiukempi ehto →

Yksityishenkilön oikeusturvavakuutus (sisältyy kotivakuutukseen)

	Enimmäiskorvaus	Omavastuu	Lasten asuminen, elatus, huolto, tapaaminen	Muu asunto tai kiinteistö kuin oma vakituinen tai oma vapaa-ajan asunto	Vähäiset asiat (vakuutetulle vähäinen merkitys tai intressi alle omavastuun)	Korvattavaksi tuomitut vastapuolen kulut
FENNIA	10 000 euroa, laajassa vakuutuksessa 20 000 euroa.	15 %, vähintään 170 euroa. Laajassa vakuutuksessa 25 %, vähintään 340 euroa.	Ei korvata.	Vakuutukseen sisältyy yksi muu asunto, joka ei liity tulonhankintaan.	Ei korvata.	Perusvakuutus ei korvaa, laaja vakuutus korvaa vakuutusmäärän puitteissa.
IF	10 000 euroa tai 20 000 euroa.	20 %, vähintään 170 euroa.	Rajoitetuissa tapauksissa kerran kolmea vuotta kohden, kun asiaa ei käsitellä ensi kertaa.	Ei korvata. Muille kohteille tarjolla erillinen oikeusturvavakuutus.	Ei korvata.	Perusvakuutus ei korvaa. Tarjolla myös laaja turvataso, josta korvataan.
LÄHTIPIOLA	10 000 euroa, lisämaksusta 20 000 tai 50 000 euroa.	15 %	Rajoitetuissa tapauksissa kerran kolmea vuotta kohden, kun asiaa ei käsitellä ensi kertaa.	Ei korvata. Sijoitusasunnon omistajalle tarjolla erillinen vakuutus.	Ei korvata.	Ei korvata, lisämaksusta tarjolla vastapuolen kuluturva.
POHJANTÄHTI	Sovittavissa 5 000–17 000 euroa.	15 %, vähintään 240 euroa. Voidaan sopia suuremmaksikin.	Rajoitetuissa tapauksissa kerran kolmea vuotta kohden, kun asiaa ei käsitellä ensi kertaa.	Korvattavuutta ei suoraan sidottu vakituiseen asumiseen, ehdoissa muita rajoituksia.	Ei korvata.	Vain kuluttaja-asiamiehen avustaessa tai jos vastapuoli on jättänyt noudattamatta kuluttajariitalautakunnan, vakuutuslautakunnan tms. päätöstä.
POHJOLA VAKUUTUS	14 000 euroa + indeksikorotus vuosittain. Enimmäiskorvaus ennen pääkäsitelyä ja ratkaistaessa ilman oikeudenkäyntiä 50 % vakuutusmäärästä.	15 %, vähintään 200 euroa.	Ei korvata, poikkeuksena ennen 1.1.2008 alkaneet vakuutukset.	Vakuutukseen sisältyy yksi sijoitusasunto. Usean sijoitusasunnon omistajalle tarjolla erillinen vakuutus.	Korvataan.	Ei korvata.
TURVA	Valittavissa 10 000, 20 000 tai 50 000 euroa.	15 %	Rajoitetuissa tapauksissa kerran kolmea vuotta kohden, kun asiaa ei käsitellä ensi kertaa.	Ei korvata. Lisämaksusta vuokranantajan oikeusturvan laajennus enintään 5 asunnolle tai kiinteistölle.	Ei korvata, rajoitusehdon soveltuvuus tapauskohtaista.	Ei korvata, lisämaksusta tarjolla vastapuolen kuluturva.

sovintoihin: enimmäiskorvaus on 50 prosenttia vakuutusmäärästä. Miksi näin?

– Haluamme omalta osaltamme kannustaa sovinnoille ratkaisuihin varhaisessa vaiheessa ja tehokkaasti. Näissä tilanteissa pitäisi riittää rajatumpi vakuutusmäärä, Mattsson sanoo.

Miksi niin monet tärkeät asiat on rajattu pois: rikosasioiden esitutkintavaihe, erityistuomioistuinasiat, lasten huolto- ja elatusriidat?

Mattsson näkee, että rikosten esitutkintavaiheessa ja tietyissä erityistuomioistuimissa kuten hallinto-oikeudessa ei usein ole välttämätöntä käyttää asiamiestä.

Lampeniuksen mukaan nämä rajaukset ovat ongelmallisia. Esitutkintavaiheessa nimenomaan selvitetään asian peruste. Päämies tarvitsee usein avustajaa tueksi eikä välttämättä osaisi itse tuoda kaikkia asioita esiin riittävällä tavalla.

Vakuutusyhtiöille kyse on lopulta siitä, millaisen vakuutusturvan tarjoaminen on kannattavaa ja mitä ihmiset ovat valmiita maksamaan.

– Rajoitusehdot ovat tasapainoilua sen kanssa, mikä on sellaista riskiä, jota asiakkaat haluavat vakuuttaa, ja miten vakuutus pysyy kohtuuhintaisena ja kaikkien saatavissa olevana. Näitä seurataan, kun mietitään muutoksia ehtoihin, Mattsson sanoo.

KULUTTAJANSUOJAA TARVITTAISIIN

Kun ihminen joutuu hakemaan oikeudellista apua, hänen on tärkeää saada riittävää tietoa kustannuk-

sista. Kuronen sanoo, että asianajajan tehtävänä on selittää, mihin vakuutuksen korvaussumma riittää ja kertoa mahdollisimman hyvin riskeistä etukäteen.

Tarvittaessa joudutaan penkomaan vanhojakin vakuutuksia: jos riidan peruste on syntynyt vuosia aiemmin, ennen nykyistä vakuutusta, pitää korvausten hakemiseksi selvittää, oliko silloin voimassa samansisältöinen vakuutus.

Kurosen ja Lampeniuksen mukaan oikeusturvavakuutuksiin tulisi vaikuttaa sääntelyllä, jotta vakuutusmäärä olisi riittävä ja omavastuu kohtuullinen.

– Nämä ovat toki vapaaehtoisia vakuutuksia, mutta en näe estettä lainsäädännöllisesti jollain tavalla ohjata vähimmäistasoa. Kuluttajansuojaa on monella muullakin toimialueella, yhtä lailla sitä tarvittaisiin tässä, Lampenius sanoo.

Hänen mukaansa olisi hyvä käydä ajatuksella läpi rajoitusehtojen syyt ja pohtia, mitkä ovat tässä ajassa valideja, kohtuullisia ja oikeudenmukaisia.

Lampeniuksen mielestä 20 000 euron tai 30 000 euron korvaussumma perustasona voisi olla riittävä. Sekin on jo hyvä, jos korkeampaa turvaa saa lisämaksusta, kuten useilla yhtiöillä on nytkin.

– Ihmisten elämäntilanteet ovat erilaisia. Kaikilla ei ole tarvetta maksaa kalliista korvausmäärästä. Jos kuitenkin tietää, että elämässä on riskejä, jotka voivat realisoitua, on hyvä, jos on mahdollista ostaa laajempi turva. ●

Oikeusturvavakuutuksista 60–70 riitaa vuosittain

VAKUUTUS- ja rahoitusneuvonta FINEen tulee oikeusturvavakuutuksista tapauksia reilut kaksisataa vuodessa ja näistä 60–70 käsitellään riitoina.

– Se on prosentuaalisesti enemmän kuin muissa vakuutuksissa, joissa vain pieni osa on riita-asioita, kertoo jaostopäällikkö **Emilia Hanén**.

Riidat liittyvät vakuutuksen voimassaoloon tai rajoitusehtoihin.

– Usein riidellään siitä, milloin vakuutustapahtuma on syntynyt tai onko niitä yksi vai useampi. On riitoja korvauksen määrästä: va-

kuutusyhtiö on paljoksunut laskua ja vakuutettu on saanut vähemmän korvausta kuin on hakenut.

Toistuvasti riidoissa tulee esiin kahden vuoden sääntö, jonka varsinainen tarkoitus on estää vakuutuskeinottelu. Jos vakuutus on riidan syntyessä ollut voimassa alle kaksi vuotta, täytyy myös riidan perusteen olla syntynyt vakuutuksen voimassaoloaikana. Esimerkiksi asuntokauppariidoissa asunnon ongelma voi paljastua pitkän aikaa kaupanteon jälkeen, mutta riidan perusteeksi määritellään yleensä kaupan tekeminen.

Asuntokauppoja tehdessä onkin syytä huolehtia vakuutuksen voimassaolosta. Jos päättää vanhan vakuutuksen, uuden vakuutuksen tulee alkaa ilman päivänsäkän katkosta. Tällöin vanhan vakuutuksen voimassaolo lasketaan mukaan.

Emilia Hanén muistuttaa myös tekemään ilmoituksen mahdollisimman ajoissa.

FINEn käsittelemistä kaikista vakuutusriidoista noin kolmasosa ratkaistaan vakuutetun eduksi. Lisäksi osa päättyy sovintoon, eli käytännössä vakuutusyhtiö tulee vastaan.

Suomen Asianajajissa on useita kollegoita luottamustehtävissä valvomassa oman tärkeän työnsä ohella yleisemminkin kansalaisten ja yritysten oikeusturvaa.

Jussi Sarvikivi, asianajaja

Kun kyse ei ollut konnien puolustamisesta

Viime vuoden lopulla otsikoihin nousi oikeusministeriössä virkamiestyönä aloitettu lainvalmisteluhanke syytteestä vapautetulle vastaajalle valtion varoista korvattavien oikeudenkäyntikulujen määrän rajoittamisesta. Sitä koskevassa esityksessä todettiin avoimesti, että sen tavoitteena oli vähentää valtion menoja. Mitään muuta tavoitetta ei ollut – eikä käsittääkseni voinutkaan olla.

Hanke oli aloitettu muiden, isojen rikosprosessiin liittyvien hankkeiden sivussa ja tieto siitä tuli Suomen Asianajajille hieman puskista. Onneksi talkoohenkiset kollegat olivat asiassa valppaina, ja nopealla aikataululla asiassa onnistuttiin kokoomaan riittävästi sellaisia argumentteja, että lopulta ministeri päätti, että hankkeen edistämistä ei jatketa. Kuka tietää, mitä hankkeelle olisi tapahtunut, jos kollegamme eivät olisi kiinnittäneet hankkeen suuriin periaatteellisiin ongelmiin huomiota riittävän aikaisessa vaiheessa.

Asia ja tapahtumaketju nosti hyvinkin konkreettisesti jälleen kerran esiin kysymyksen asianajajien roolista oikeusvaltion puolustajina. Suomen Asianajajissa on useita kollegoita luottamustehtävissä valvomassa oman tärkeän työnsä ohella yleisemminkin kansalaisten ja yritysten oikeusturvaa.

Yksittäisille luottamushenkilöille tehtävät voivat kuitenkin olla varsin raskaita. Asiantuntijuus on niiden kollegoiden hallussa, jotka ovat päivittäin kyseisten asioiden kanssa tekemisissä. Näiden muutamien henkilöiden vastuulla on käydä läpi laajoja aineistoja ja nostaa niissä havaitsemiaan epäkohtia lainvalmistelussa huomioitavaksi. Monesti suurelle yleisölle tämä työ voi lisäksi näyt-

täytyä ”konnien” etujen valvontana, vaikka kyse oikeasti onkin perus- ja ihmisoikeuksien toteutumisesta huolta pitämisestä.

Miksi asianajajien huoli juuri nyt käsillä olleesta lainvalmisteluhankkeesta kuitenkin sai varsin varauksetonta kannatusta läpi puoluerajojen ja myös yleisemmin kansalaiskeskustelussa? Ihmisten oli kenties helpompi samastua hypoteettiseen – tai miksei konkreettiseenkin – tilanteeseen, jossa omalla rahalla joutuu puolustautumaan perusteettomaksi katsomaansa syytettä vastaan, ja kuvitella tilanne, jossa syytteestä vapautuessaan valtio ei joutuisikaan korvausvastuuseen edes aiheuttamistään oikeudenkäyntikuluista. Kyse ei ollutkaan konnien puolustamisesta.

Kevään kynnyksellä on hyvä pysähtyä pohtimaan tämänkin tyyppisiä asioita, ainakin hetkeksi. Ja kenties kiittää sitä kollegaa, joka jaksoi puolustaa joko yleisemmin oikeusvaltiota tai sitten pientä, isoa tai keskikokoista ihmistä taikka yritystä hankalassa tilanteessa.

Uudenvuodenlupauksena aion ainakin itse kiinnittää huomiota positiivisen palautteen antamiseen kollegoille. Väitän, että jokainen meistä tietää, että kun pienenkin kiitoksen työstään saa, sen kyllä muistaa. Ja kollegan esittämän huomionosoituksen avulla jaksaa huomattavasti paremmin joskus raskaaltakin tuntuvaa työtä.

Toivoisin, että tänä vuonna meidän kaikkien tavoitteena voisi olla vähän edellistä vuotta lempeämpiä paitsi itsellemme, myös kollegoillemme. Kyllä tähänkin vuoteen nimittäin varmuudella myös hankalia hetkiä sekä riideltävää mahtuu.

KESTÄVÄSTI & OIKEIN

Mikko Manner on nähnyt läheltä liikejuridiikan kasvun, kansainvälistymisen ja teknologisen murroksen. Hänen mukaansa alan kestävyys ei synny kasvavasta tehokkuudesta tai uusista työkaluista, vaan asianajajuuden perusarvoista: asiakkaan edun ajamisesta ja oikein tekemisestä.

Roschierin **Mikko Manner** on yksi suomalaisen liikejuridiikan tunnetuimmista nimistä. Hän on tehnyt koko pitkän asianajajauransa samassa toimistossa, käynyt välillä teknologiajätin palveluksessa, johtanut Roschierin Suomen-toimintoja sekä koko kansainvälistä konsernia – ja palannut sitten takaisin praktiikkaan.

Kaiken tämän keskellä yksi ajatus on pysynyt muuttumattomana: asianajajan työn ydin on asiakkaan edun ajamisessa kestävästi ja oikein.

Hän näkee, että maailmassa, jossa teknologia kehittyy ja neuvonannot monimutkaistuvat, pitkäjänteinen ja eettisesti korkealaatuinen asianajo on ainoa mahdollinen tapa toimia.

– Asianajajuus ei ole ura vaan ammatti. Tämä ajatus muuttaa täysin sen aikajänteen, jolla tätä työtä tehdään, Manner sanoo.

ULKOLÄHETISTÄ IP-OIKEUTEEN

Pohjoishelsinkiläisen Mannerin isä esitti lukioikäiselle pojalleen ajatuksen: sinähän tykkäät puhua ja esiintyä, joten juridiikka voisi sopia tulevaisuuden alaksi.

Oikeustieteen opintojen aikana hän testasi määrätietoisesti erilaisia uravaihtoehtoja: valtionhallintoa, akateemista maailmaa ja lopulta asianajoa.

– Kun näin ne vaihtoehdot käytännössä, asianajo veti selvästi eniten puoleensa. Siellä henkilökohtainen osaaminen on kaiken keskiössä.

Ensimmäinen kosketus Roschieriin syntyi jo opiskeluaikana, aluksi ulkolähetinä ja myöhemmin harjoittelijana. Varsinainen juristin ura alkoi 2000-luvun alussa – ja heti hyvin kapeasta erikois-alasta: avoimen lähdekoodin ohjelmistojen lisensiointikysymyksistä.

– Se oli silloin todella pieni *niche*. Mutta juuri siksi kiinnostavaa. Uudessa ja kehittyvässä alueessa nuorellakin juristilla oli paljon annettavaa.

Mannerin erikoisalueelle oli kysyntää teknologiajätti Nokialla, jonka palvelukseen hän siirtyi 2000-luvun alussa. Roschieriin hän palasi vuonna 2006.

Globaalisti toimivassa teknologiayhtiössä Manner oppi, mitä tarkoittaa olla suomalainen juristi kansainvälisessä ympäristössä ja miten juridinen ajattelu linkittyy strategiaan, liiketoimintaan ja teknologiaan.

ERIKOISTUMINEN JA KOMPLEKSISUUS KULKEVAT KÄSI KÄDESSÄ

Liikejuridiikka on Mannerin mukaan murroksessa. Yhtäältä osaamisen on syvennyttävä ja kavennuttava, toisaalta toimeksiannot muuttuvat koko ajan monimutkaisemmiksi ja laaja-alaisemmiksi.

– Projektit pirstaloituvat pienempiin osiin, niitä rytmitetään tarkemmin ja niissä toimitaan yhä useammin globaaleissa tiimeissä. Se vaatii kykyä hahmottaa oma rooli kokonaisuudessa.

Samaan aikaan sääntely lisääntyy. Vaikka Euroopassa puhutaan dereguloinnista, käytännössä sääntely ei katoa – se vain siirtyy ennakkosääntelystä jälkikäteiseen valvontaan. Tämä tekee juridisesta neuvonannosta entistä keskeisemmän osan liiketoiminnan suunnittelua.

– Nykyään ei enää suunnitella tuotetta ensin ja kysytä juristilta jälkikäteen, onko tämä mahdollista. Juridiikka on mukana jo siinä vaiheessa, kun mietitään, millainen palvelu ylipäätään voi olla.

Manner puhuu *legal business developmentista*, mikä tarkoittaa sitä, että juridinen ymmärrys ei ole enää pelkkä tukifunktio, vaan osa liiketoiminnan ydintä.

MARKKINA KASVAA JA KILPAILU KOVENEE

Juridiikan toimialan arvioidaan olevan globaalisti jo biljoonan euron arvoinen. Yhdysvalloissa juridisten palveluiden markkina on kymmenessä vuodessa tuplaantunut.

Kasvun mahdollisuuksia siis riittää, mutta samalla myös kilpailu markkinoilla on koventunut. Suuret konsulttitalot ja teknologia-alustat tarjoavat yhä enemmän juridisia palveluita, ja kilpailevat osittain samoista asiakkaista asianajotoimistojen kanssa.

”Liikevaihto kertoo, kuinka moni ihminen luottaa meihin. Kannattavuus kertoo, kuinka paljon he arvostavat meitä.”

Manner näkee asianajajuudessa ratkaisevan eron.

– Asianajajan kilpailuetu on asianajajuus itse. Meillä on vahvat eettiset säännöt, joita myös valvotaan, velvollisuus toimia asiakkaan edun mukaisesti ja riippumattomuus. Meitä ei voi ostaa neuvomaan väärin.

Roschierilla on toimintaa myös Ruotsissa, jossa koettiin liikejuridiikan mannerlaattojen liikahtelu elokuussa 2025, kun pääomasijoitusyhtiö Axcel hankki enemmistöosuudet kuudesta ruotsalaisesta asianajotoimistosta. Järjestelyn yhteydessä toimistojen juristit erosivat Ruotsin asianajajayhteisöstä.

– Jos luovut asianajajuudesta, teet samalla valinnan siitä, että liiketoiminnan ja omistajan intressit menevät kaiken muun edelle. Tämä informoi jokaista myöhempää päätöstä, jonka tällainen lakipalveluyhtiö tulee tekemään, koskee se sitten asiakaita tai henkilöstöä, Mikko Manner muotoilee.

– Me ajamme asiakkaan asiaa, emme oman liiketoimintamme etua, emmekä hinnalla millä hyvänsä. Tämä erottaa asianajajat monista muista toimijoista.

Manner ei kaihda liiketoiminnallista puhetta. Päinvastoin: hän kytkee asianajotoimiston kannattavuuden ja arvot suoraan toisiinsa.

– Liikevaihto kertoo, kuinka moni ihminen luottaa meihin. Kannattavuus kertoo, kuinka paljon he arvostavat meitä.

Hänen mukaansa kestävä asianajoliiketoiminta syntyy yksinkertaisista, jopa kliseisistä periaatteista: halusta auttaa, pitkäjänteisestä luottamuksesta ja ihmisiin panostamisesta. Asianajotoimisto on myös ennen kaikkea oppimisympäristö, jossa nuorille luvataan kehitystä, ja pidetään lupaus.

– Meidän liiketoimintamme idea Roschierilla on se, että mitä vaikeampi asia, sitä enemmän asiakas arvostaa ratkaisua. Ja mitä vaikeampi asia, sitä enemmän se vaatii osaamista. Kun nämä kaksi kohtaavat, syntyy sekä arvoa asiakkaalle että kannattavaa liiketoimintaa.

JOHTAMISTA ILMAN MIKROMANAGEROINTIA

Mannerin johtamisajattelu nojaa yhteiseen arvopohjaan ja selkeään strategiaan. Hän korostaa, että huippuasiantuntijoita ei johdeta kontrollilla, ➔

MIKKO MANNER, 50

- Oikeustieteen maisteri 2001
- Roschier (2001–2004, 2006–), osakas (2010–); Helsingin toimiston johtaja (2016–2019); toimitusjohtaja (2019–2024)
- Työskennellyt myös Nokialla
- Lex Mundi -toimistoverkoston hallituksen jäsen (2023–)

HENKILÖ KUVASSA

vaan luottamuksella. Tärkeintä on auttaa ihmisiä löytämään paras versionsa itsestään eri elämänvaiheissa.

– Me sanomme, mitä arvostamme ja mihin pyrimme. Sen jälkeen annamme ihmisille tilaa löytää oma tapansa tehdä, hän sanoo.

– Niin kauan kuin arvot ja suunta ovat samat, me tuemme. Ja jos jossain vaiheessa ihmisen elämän suunta muuttuu, siinä ei ole mitään väärää, päinvastoin.

Huipputason asianajotojyöhön kohdistuu väistämättä kovia odotuksia. Mannerin mukaan se ei tarkoita yli-inhimillistä virheettömyyttä. Asiakkaat toimivat itse vaativissa, kompleksisissa ympäristöissä ja ymmärtävät hyvin myös juridisen neuvonannon epävarmuudet.

Olennaista ei ole Mannerin mukaan se, oliko neuvo jälkikäteen katsottuna ”oikea”, vaan se, tehtiinkö työ ammattimaisesti: arvioitiinko kaikki olennainen, toimittiinko huolellisesti ja hyödynnettiinkö käytettävissä oleva tieto parhaalla mahdollisella tavalla.

Virhe syntyy silloin, jos jotain olennaista jätetään tekemättä tai työ tehdään huolimattomasti.

Sen sijaan uusissa ja ennakoimattomissa tilanteissa jokainen neuvo on väistämättä osittain vajavainen – maailma muuttuu jatkuvasti, ja tieto täydentyy ajan myötä.

– Kokemus auttaa suhteuttamaan paineita: mitä enemmän toistoja kertyy, sitä paremmin odotuksia ja painetta osaa hallita.

AMMATTILAISUUS TEKNOLOGIAN AIKAKAUDELLA

Manner on seurannut teknologista kehitystä läheltä koko uransa. Hänen suhtautumisensa tekoälyyn ja automaatioon on pragmaattinen: hyvä renki, huono isäntä.

– Teknologia on loistava tuki ajattelulle. Se lisää tuottavuutta valtavasti. Mutta väärin käytettynä tekoäly vähentää ajattelua.

Lopuksi Manner palaa siihen, mikä hänen mielestään usein unohtuu uusien teknologioiden, markkinoiden ja investointien keskellä.

Hän uskoo vahvasti asianajoalan tulevaisuuteen, sillä epävarmassa maailmassa tarvitaan toimijoita, joiden intentio on selkeä ja toiminta johdonmukaista.

– Asianajotoiminta on aina relevanttia, kunhan se lähtee aidosti asiakkaan edusta ja intressistä. Meidän täytyy jatkossakin tehdä asiat oikein, vaikka se olisi vaikeaa. Se on pitkällä aikavälillä paras strategia.

Siksi asianajajuus on – Mannerin sanoin – ammatti, ei ura. ●

Kolme kysymystä

1. MIKÄ ON PARAS NEUVO, JONKA OLET KOSKAAN SAANUT?

Nokialla mentorinani toimi saksalainen juristi, joka oli alun perin koulutuksestaan insinööri ja sittemmin siirtynyt juridiikan pariin. Hänen ohjeensa on kulkenut mukana koko urani: tee asioita, joihin uskot, tavalla, johon uskot. Se kattaa oikeastaan koko asianajajuuden idean.

2. MIKÄ ON VIIMEISIN ASIA, JOKA ON INSPIROINUT SINUA?

Meidän Tukholman-toimistomme 20-vuotisjuhlakonferenssissa tilastotieteilijä ja kirjailija **Ola Rosling** piti esityksen siitä, miten vähän käsityksemme maailmasta perustuu lopulta faktoihin. Minkä me ihmiset luulemme olevan totta, harvoin on sitä. Se herätti paljon ajatuksia.

3. MITEN VIETÄT VAPAA-AIKASI, KUN SAAT ITSE PÄÄTTÄÄ?

Tylsästi. Olen ulkona ja liikun luonnossa perheen ja ystävien kanssa.

Nina Solas-Iloniemi
valvontayksikön johtaja

Ratkaisuja oikeuden- käyntiavustajan sananvapaudesta

Valvontalautakunta on hiljattain arvioinut luvan saaneiden oikeudenkäyntiavustajien kielenkäyttöä ja sananvapautta eri ratkaisuisissa. Luvan saaneille oikeudenkäyntiavustajille laissa säädetty velvollisuudet rajoittavat osaltaan heidän sananvapauttaan vastaavasti kuin hyvä asianajajatapa asettaa rajoituksia asianajajan sananvapaudelle.

Lausumat tuomioistuinten syyllistymisestä korruptioon olivat epäasiallisia

Luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja oli ilmoituksen mukaan arvostellut tuomioistuinta epäasiallisesti esittämällä perättömiä väitteitä korruptiosta kärjäoikeudessa ja muissa tuomioistuimissa. Avustajan mukaan väärän lain soveltaminen oli johtanut vastapuolen voittoon.

Valvontalautakunta totesi, että avustaja oli voinut esittää tuomioistuimeen kohdistuvaa kritiikkiä virheelliseksi katsomastaan sovellettavan lain valinnasta siltä osin, kun kritiikki oli asiallisesti perusteltu. Valvontalautakunnalla ei ollut toimivaltaa ottaa kantaa siihen, oliko tuomioistuimessa sovellettu oikeaa lakia. Virheellinenkin sovellettavan lain valinta ei kuitenkaan yksin osoittaisi menettelyn johtuneen korruptiosta. Näin ollen väite siitä, että tuomioistuimet olisivat syyllistyneet korruptioon, oli ollut perustelematon ja sen vuoksi epäasiallinen. **Varoitus.**

Avustajan henkilökohtaista vakaumusta ilmentäneet ilmaisut eivät olleet asiattomia

Luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja oli avustanut asianomistajaa rikosasiassa. Avustajaa moitittiin muun ohella siitä, että tämä oli vähätellyt vastaajan kuulemisessaan esille tuomaa liberaalia elämäntavasta ja tuputtanut tälle omaa kristillistä vakaumustaan. Avustaja oli esimerkiksi sanonut, että ”viimeisellä tuomiolla tavataan” ja ”huomiseen jos Jumala suo”.

Asiassa yksilöidyt ilmaisut niin oikeudenkäynnin aikana kuin sen ulkopuolellakin olivat ilmentäneet luvan saaneen oikeudenkäyntiavustajan henkilökohtaista vakaumusta.

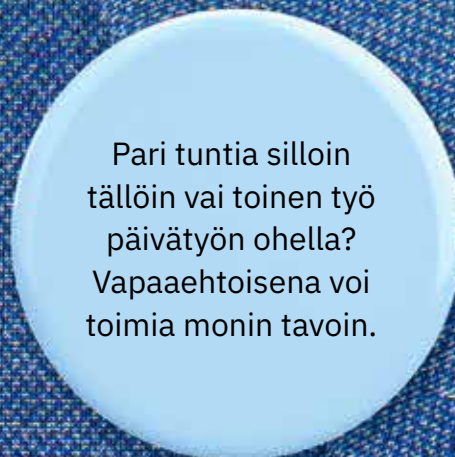
Valvontalautakunta katsoi, että ilmaisut saattoivat aiheuttaa hämmennystä tai epämukavuutta, mutta niiden tarkoituksena ei ollut loukata vastaajaa tai vähätellä tämän elämäntavasta. Ilmaisut eivät ylittäneet sananvapauden rajoittamisen kynnyksiä. **Ei seuraamusta tältä osin. ●**

Medialle esitetty lausuma ei ollut vastapuolta painostava

Asianomistajan avustajaa moitittiin siitä, että tämä oli välittänyt kärjäoikeuden tuomion jälkeen julkisuuteen asiakkaansa toiveen, että vastaajan tulisi tyytyä saamaansa elinkautiseen rangaistukseen.

Valvontalautakunta katsoi, että avustajan lausuma ei ollut sisällöltään sopimattomalla tavalla vastapuolta painostava. Avustaja oli välittänyt julkisuuteen asianomistajan inhimilliseksi katsottavan toiveen siitä, ettei asiaa tarvitsisi käsitellä uudestaan oikeudenkäynnissä. Avustaja ei myöskään ollut ollut oma-aloitteisesti yhteydessä mediaan. Luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja ei ollut toiminut vastoin velvollisuuksiaan.

Ei seuraamusta.

**Hyvä mieli
ja merkityksen
tunne**

Hauska traditio, josta tietää, että kesäloma alkaa. Näin kuvaa asianajaja **Leena Vesto** vapaaehtoistyötään asianajajapäivystyksessä Helsingissä keskikesän Pride-tapahtumissa.

Vesto lähti mukaan kollegan innostamana. Samalla porukalla päivystystä on tehty useana vuonna, viime vuosina Pride-kohtaamispaikassa hotelli Hobo Helsingissä.

– Tykkään siitä, että voin tarjota maksutonta yleisneuvontaa ja ohjata ihmisiä hankkimaan apua.

Asianajajapäivystystä järjestetään ympäri vuoden myös esimerkiksi kirjastoissa, ja niissä kävijöitä on erittäin runsaasti.

Vesto rohkaisee kiinnostuneita asianajajia lähtemään mukaan. Vapaaehtoistyö ei vaadi erityistä valmistautumista: vain halua olla ihmisten kanssa ja antaa pari tuntia aikaansa.

Päivystäjän tehtävä on kuulostella asian luonnetta. Hän kertoo, onko tarpeen hakea oikeudellista apua ja tarvittaessa ohjaa oikealle taholle. Joskus pelkkä kuuntelu riittää.

MADALTA AVUN HAKEMISEN KYNNYSTÄ

Pride-asianajajapäivystyksessä tarkoitus on olla paikan päällä siellä missä ihmisiä on liikkeellä.

Kysymyksiä asianajajille tulee mistä aiheista vain, kuten muissakin päivystyksissä. Jos kävijä miettii testamentin tekoa, Vesto voi neuvoa, miksi testamentti kannattaa laatia ja mitä kaikkea sillä voidaan määrätä sekä suositella kääntymään asian-tuntijan puoleen testamentin laatimiseksi.

Vesto sanoo, että vapaaehtoistyöstä tulee hyvä mieli. On kiva auttaa, ja hyvää palautetta on tullut. Tosin joskus vaikka rikosasioissa ihmisten voi olla vaikea ymmärtää, miksei päivystäjä voi ottaa kantaa siihen, tekikö toinen väärin vai ei.

Veston mielestä on yllättävääkin, miten vaikea ihmisten on edelleen löytää apua oikeudellisiin ongelmiinsa. Moni ei tiedä ketä lähestyä ja kantaa huolta kustannuksista. Kohtaamiset voivat rohkais-ta huoliensa kanssa painivia.

– On todella tärkeää, että Suomen Asianajajat tarjoaa tällaista palvelua. Edelleen meidän olisi hyvä miettiä, miten voisimme saada avun hakemisen kynnystä madaltumaan.

© ALEJANDRO LORENZO

JÄRJESTÖTYÖ PÄIVÄTYÖN RINNALLA

Joillekin vapaaehtoistyöstä tulee kuin toinen työ. Asianajaja **Salla Tuominen** hoitaa kaksivuotis-kauttaan ihmisoikeusjärjestö Zonta Internationalin kansainvälisenä presidenttinä.

– Sanon aina, että teen täysipäiväisesti asian-ajajan hommia ja teen täysipäiväisesti Zontaa. Siitä voi päätellä jotain. Ei tule hirveästi nukuttua, hän kertoo. →

”Tykkään siitä, että voin tarjota maksutonta yleisneuvontaa ja ohjata ihmisiä hankkimaan apua.”

Leena Vesto, asianajaja, varatuomari

© ZONTA INTERNATIONAL

Järjestö tukee naisia ja tyttöjä ja ehkäisee naisiin kohdistuvaa väkivaltaa. Muita teemoja ovat ilmasto-oikeudenmukaisuus, koulutuksen tasa-arvo ja naiset johtavissa asemissa.

Tuominen on kolmannen polven zonta, joka päätyi mukaan äitinsä kannustuksesta. Opiskelu-aikoina hän oli aktiivinen ainejärjestössä ja työelämäänsä siirryttyään ajatteli keskittyä töihin. Puuhakkaalle ihmiselle se ei kuitenkaan riittänyt. Nyt hän on ollut Zontassa mukana parikymmentä vuotta, ja kansainvälisessä hallituksessa kahdeksatta vuotta.

Järjestön presidenttinä Tuominen matkustaa melkein kerran kuussa mannerten välillä ympäri maailmaa. Päämaja on Yhdysvalloissa, ja Tuominen toimii pääsihteerin esihenkilönä. On hallituksen ja Zontien säätiön hallitusten kokoukset, toimikuntien ja valiokuntien ohjausta, lainsäädäntöön vaikuttamistyötä, varainkeruuta, sidoryhmytyötä ja tutustumista eri järjestöjen kanssa toteutettaviin palveluprojekteihin.

Haastatteluhetkellä Tuominen oli Ghanassa perehtymässä hankkeeseen, jossa ehkäistään lapsiavioliittoja.

”Toivottavasti voimme vaikuttaa siihen, että tulevien sukupolvien ei tarvitse käydä samaa taistelua uudestaan.”

Salla Tuominen, asianajaja

– Ei tässä kauheasti tarvitse omaa elämäänsä miettiä, kunhan jotenkin surffaa. Työt ja tämä vievät kaiken ajan. Mutta tämä on itselleni merkityksellinen projekti, jolla on selkeä alku ja selkeä loppu.

TYÖTÄ PAREMMAN MAAILMAN ETEEN

Vapaaehtoistyö antaa paljon. Se on mielekästä, voi toimia paremman maailman eteen.

– Elämme tilanteessa, jossa naisten oikeuksia poljetaan: niissäkin paikoissa, joissa ne ovat aiemmin selkeästi ottaneet hyppyjä eteenpäin, on menty taaksepäin. Toivottavasti voimme vaikuttaa siihen, että tulevien sukupolvien ei tarvitse käydä samaa taistelua uudestaan.

– Tämä on once in a lifetime -mahdollisuus olla kansainvälisen järjestön johdossa. Esimerkiksi Ghanan matkalla olen tavannut maan varapresidentin. Ei minulla olisi suomalaisena asianajajana pääsyä tämäntyyppisiin tilaisuuksiin.

Tuominen tekee yritysjärjestelyjuridiikkaa kansainvälisessä asianajotoimistossa. Siitä ymmärryksestä, jota hän on järjestössä voinut kasvattaa eri kulttuurien kanssa toimimisesta, kestävästä kehityksestä ja ihmisoikeuksista, on hyötyä myös päivätyössä.

Tuominen ajattelee, että asianajajilla olisi annettavaa monissa vapaaehtoistöissä. Pienikin auttaminen tuo hyötyä – ja iloa itselle.

– Siitä ei ole haittaa, että ymmärtää hallintoa, juridiikkaa ja riskienhallintaa. Pitää vain muistaa, että ei saa olla liian juristi ja liian varovainen: tehdään asioita eikä liikaa nysvätä riskien kanssa. Ne täytyy ymmärtää, mutta sitten täytyy mennä eteenpäin.

Heinäkuussa Tuominen pesti siirtyy seuraavalle. Hänen oma suunnitelmansa on lähinnä saada ”oma elämä takaisin” ja enemmän aikaa perheelle.

– Mutta ei sitä koskaan tiedä, mistä taas innostuu jossain vaiheessa. ●

Kiitos Asianajajapäivän keskusteluista päivän ja illan aikana.

Terveyttä ja työhyvinvointia edistäen.

Lauri Pyykkönen Kouts - Coach Oy

KOUTSICOACH.COM

Hereillä salissa

Oikeudenkäynti voi yllättää. Reagointi salissa edellyttää aktiivista kuuntelemista ja improvisaatiokykyä. Jotta päämiehen etu voi toteutua, on asianajajan pystyttävä rajaamaan olennainen, keskittymään syytteen ytimeen ja tarvittaessa toimimaan sovinnon edistäjänä kuluja ja prosessin laajuutta minimoiden.

1.

OLE VALPPAANA

Rikosoikeus on elämänläheistä ja vauhdikasta, ja salissa saattaa tulla eteen yllättäviä tilanteita. Syytetä voidaan tarkistaa tai muuttaa vielä kesken pääkäsittelyn, ja uutta todistelu voi ilmaantua vielä salissa. Jos olet riita-asiassa tottunut siihen, että prosessin kulku on lähes ennakoitavissa alusta loppuun, voi rikosasian ajaminen yllättää. Oikeussalissa täytyykin kuunnella tarkasti sitä, mitä tapahtuu: koskaan et tiedä, mitä salissa kuultavat kertomukset tulevat lopulta sisältämään, ja suunnitelmat voivat muuttua lennosta. Improvisointikyky on tärkeä osa ammattitaitoa.

Rikosoikeus on elämänläheistä ja vauhdikasta, ja salissa saattaa tulla eteen yllättäviä tilanteita.

2.

RAJAA ASIA

Käy päämiehen kanssa huolellisesti läpi näyttö ja sen merkitys asiassa. Ohjaa päämies ymmärtämään, mikä asiassa on näytön kannalta oleellista ja mitkä väitteet voi sivuuttaa, vaikka päämiehen mielestä olennaisen seikan – todellisuudessa oikeudenkäyntiin kuulumattoman – poisjääminen harmittaisikin. Oikeudenkäynnissä ei ole tilaa elämäntarinan kuulemiselle, vaikka asiakkaalla olisi sellaiseen tarvetta. Avustajan tehtävä on rajata istunnossa niin vaatimukset, vastaukset kuin päämiehen kuuleminenkin olennaisiin seikkoihin. Jos todistelu lähtee sivuraiteille, on vaarana, että oikeudenkäynnin ydin hämärtyy, eikä päämiestä enää palvella parhaalla mahdollisella tavalla. Ota vastuu rajaamisesta: tuomarin aika on rajallinen, ja vain olennainen jää mieleen.

3.

KESKITY SYYTTEeseen VASTAAMISEEN

Muulla ei ole merkitystä. Fokusoi siihen, vastaako näyttö syytteen sanamuotoon ja toisaalta vastaako teonkuvaus kyseessä olevaa rikoslain pykälää.

Muista tarkistaa vanhentumisaika. Sakolla sovitettavissa rikoksissa rikosvastuu vanhenee kahdessa vuodessa, ellei syytettä ole saatu vireille ja tiedoksiannettua. Esimerkiksi kunnianloukkaukset voivat vanhentua huomaamatta, kun sekä esitutkintaviranomainen että syyttäjälaitos on kuormittunut. Vastuu vanhentumisen havaitsemisesta kuuluu kaikille salissa työskenteleville ammattilaisille.

Juttua varten on haastateltu asianajaja Mia Kavastoa.

Hyvä yhteistyö johtaa parhaassa tapauksessa jopa sovintoon.

4.

TEE YHTEISTYÖTÄ

Tee mahdollisuuksien mukaan yhteistyötä niin vastapuolen, syyttäjän kuin tuomarinkin kanssa.

Hyvä yhteistyö johtaa parhaassa tapauksessa jopa sovintoon, prosessin kevenemiseen tai syyteneuvotteluun – ja vähintäänkin parantaa ilmapiiriä salissa toisinaan raskaiden asioiden äärellä.

Joskus vaikkapa vuosikausia vanhan, lievän väkivaltatapauksen käsitteleminen oikeudenkäynnissä ei enää tässä vaiheessa palvele oikeusvaltiota ja sen osapuolia. On siksi hyvä tunnistaa mahdollisesti sovittavat jutut ja olla rohkeasti yhteydessä muihin asianosaisiin. Syyttäjät ovat jutturuuhkankin vuoksi halukkaampia harkitsemaan syytteiden peruuttamista, mikäli olosuhteet sen muutoin sallivat. Asianajajana voit vaikuttaa siihen, kuinka raskas tai kevyt prosessi lopulta on kaikille osapuolille. ●

Koulutuskokonaisuus auttaa oikeudenkäynneissä alkuun

ASIANAJAJIEN joukkoon liittyy yhä enemmän juristeja, joilla on vahva tausta liikejuridiikan parissa mutta vain vähän käytännön kokemusta oikeudenkäynneistä. Muun muassa tähän tarpeeseen vastaa uusi koulutuskokonaisuus, jonka suunnittelussa asianajaja **Mia Kavastolla** on ollut keskeinen rooli. Kouluttajina toimivat myös oman alansa kokeneet käräjätuomarit.

– Meiltä on pyydetty nimenomaan koulutuksia, jotka vastaavat kysymykseen siitä, miten oikeudenkäynneissä avustamisen voi ylipääntänsä aloittaa, Kavasto kertoo.

– Monilla juristeilla on lupa toimia oikeudenkäyntiavustajana, mutta kynnys ensimmäiseen itsenäiseen oikeudenkäyntiasiaan ryhtymiseen on korkea, jos salissa ei ole aiemmin ollut tai rooli on esimerkiksi aikaisemmin ollut avustaa kokeneempaa kollegaa ilman aktiivista, esiintyvää roolia.

Koulutuskokonaisuus koostuu kolmesta eri oikeudenkäyntityypistä: rikos-, riita- ja lapsiasioiden oikeudenkäynneistä. Ensimmäisenä toukokuussa 2026 pidettävä rikos-oikeuden koulutus rakentuu aidon mutta anonymisoidun tapauksen ympärille.

– Halusimme ottaa oikean keissin pohjaksi ja käydä sen läpi alusta loppuun, kuten oikeastikin on tapahtunut. Tarkoitus on antaa ihan konkreettinen työkalu siihen, miten rikosasioissa voi ryhtyä avustamaan, tai miten omaa tekemistä voi kehittää, jos kokemusta jo on – sekä saada kokeneelta tuomarilta näkökulma siihen, minkälaiset asiat rikosasian ajamiseen vaikuttavat ja kuinka tuomioistuin toivoo avustajan toimivan.

Oikeudenkäyntitaidot osa I – Rikosasiat -koulutus 5.5.2026, Helsinki. Koulutukseen voi osallistua myös etänä.

ASIANAJAJAN PÄIVÄ

Palstalla asianajajat pitivät Advokaatin pyynnöstä päiväkirjaa yhden työpäivän ajan.

Perjantai 9.1.2026

Aamupäivä

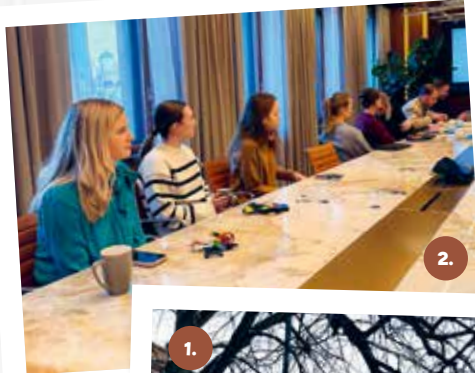
8.15 Joululoman jälkeen ensimmäistä viikkoa töissä. Kirpeän pakkassään vuoksi hyppään työmatkalla raitiovau-
nun sijaan autoon. Matkalla ajatukset ohjautuvat jo työpäivän tehtäviin.

8.45 Kuuma kahvi, sähköpostien vastaamista ja työn aikatauluttamista seuraavalle viikolle.

9.15 Asiakkaan riita-asiassa saavutetun sovinnon kirjallisen sopimusluonnoksen läpikäyntiä yhdessä kollegan kanssa. Varmistamme, että asiakkaalle keskeiset sovinnon edellytykset saadaan selkeästi tuotua esiin. Riitajuristin tuottama merkittävin lisäarvo asiakkaalle on usein pitkän oikeudenkäynnin välttäminen. Tälläkin kertaa saavutetusta sovinnosta jää hyvä fiilis.

9.45 Toisessa asiassa kansainvälisen asiakasyhtiön puolesta pitkään käydyt sovintotunnustelut eivät sen sijaan ole edenneet, kun vastapuoli ei ole osoittanut halukkuutta aitoihin neuvotteluihin. Laadimme asiakkaalle päivityksen aiemmin tehtyyn arvioon vaatimusten menestymismahdollisuuksista ja suosituksen strategiasta välitysmenettelyssä.

11.30 Asiakastapaaminen, jossa juttelemme jo päättyneestä yrityskauppa-liitännäisestä riidasta ja pyydämme asiakkaalta palautetta yhteistyömme kehittämiseksi. Kuuntelemme myös asiakasyhtiön suunnitelmia vuodelle 2026 ja ymmärrämme taas paremmin yhtiön liiketoiminnan tarpeita.

*Loppiaisen jälkeinen
perjantai tarjosi laajan
paletin riitajuristin arkea:
sovintoneuvotteluita,
strategiatyötä ja asiakas-
työtä yhdessä kollegoiden
kanssa. Illalla naurua
ystävien seurassa.*

Iltopäivä

12.15 Talvista Esplanadia pitkin (kuva 1) lounaalle kollegoiden kanssa vaihtamaan kuulumisia lomakauden jälkeen.

13.00 Riitaryhmän viikkopalaveri. (kuva 2) Käymme yhdessä läpi tiimin työtilannetta, käynnissä olevia projekteja ja kehityssuunnitelmia. Toivotam-

**ILONA KARPPINEN,
HELSINKI**

Ilona on Castrén & Snellmanin Riitojen ratkaiseminen -tiimin osakas, joka avustaa asiakkaita kotimaisissa ja kansainvälisissä oikeudenkäynneissä ja välitysmenettelyissä.

me myös tervetulleeksi samalla viikolla aloittaneen tiimin uusimman jäsenen.

13.30 Teams-palaveri teollisen asiakkaan edustajan kanssa liittyen vireillä olevaan oikeudenkäyntiin. Saamme lisätietoja ja täydentäviä asiakirjoja riidan kohteena olevasta laitteesta ja jatkamme näiden perusteella oikeudenkäyntikirjelmän laatimista. Taas tulee konkreettisesti esiin, kuinka monialaista riitajuristin työ on, kun pääsee tutustumaan eri toimialoihin ja teollisiin prosesseihin.

17.00 Kiireellä kotiin, tauko perheen kanssa ja valmistautumista illanviettoon.

18.30 Aikaeron vuoksi myöhäiseksi ajoitettu päivän viimeinen Teams-palaveri IBA Litigation Committeeen jäsenten kanssa tulevan vuoden tapahtumien suunnittelemiseksi. International Bar Associationin toiminta on antanut hyviä kontakteja maailmalle, mahdollisuuden jakaa kokemuksia ja saada oppeja osaavilta kollegoilta sekä avannut ovia myös kansainvälisiin toimeksiantoihin.

19.00 Illalliselle vapaa-ajan verkoston kanssa. Ryhmä lastemme koulun äitejä järjestää vuosittain kovasti odotetun tilaisuuden asianajajillekin tutulla Kalastajatorpalla, jossa pääsemme vaihtamaan kuulumisia ja pitämään hauskaa yhdessä. Puheensorina käy korkealla volyyymilla ja ilta menee kuin siivillä, kun yli 40 hengen porukkamme pääsee vauhtiin. ●

NIMITYKSET

Arajärvi Aleks
ASIANAJOTOIMISTO
JUSTITUM OY

Evans Sofia
LIEKE
ASIANAJOTOIMISTO OY

Kallio Anni
LIEKE
ASIANAJOTOIMISTO OY

Kiviniemi Aapo
ASIANAJOTOIMISTO
FACTA OY

Listenmaa Hanna
ASIANAJOTOIMISTO
FACTA OY

Teivaala Olli
ASIANAJOTOIMISTO
FACTA OY

Uusitalo Ismo
ASIANAJOTOIMISTO
BERGMANN OY

ASIANAJOTOIMISTO BERGMANN OY

OTM **Ismo Uusitalo** on nimitetty Associateksi 16.12.2025 alkaen.

ASIANAJOTOIMISTO FACTA OY

Juristi, VT **Aapo Kiviniemi** on nimitetty juristiksi 16.12.2025 alkaen.

Juristi, VT **Hanna Listenmaa** on nimitetty juristiksi 16.12.2025 alkaen.

Asianajaja **Olli Teivaala** on kutsuttu osakkaaksi 1.1.2026 alkaen.

ASIANAJOTOIMISTO JUSTITUM OY

Asianajaja **Aleks Arajärvi** on kutsuttu Asianajotoimisto Justitum Oy:n osakkaaksi.

LIEKE ASIANAJOTOIMISTO OY

LL.M. **Sofia Evans** on nimitetty Senior Associateksi 7.1.2026 alkaen.

OTM **Anni Kallio** on nimitetty Associateksi 1.1.2026 alkaen.

NIMITYSUUTISET JA
KUVAT TULEVIIN LEHTIIN
SEURAAVASTI: 24.4. (2/2026),
28.8. (3/2026) JA 30.10.2026
(4/2026) MENNESSÄ:
ADVOKAATTI.FI/ILMOITA-
NIMITYSUUTISIA.

Ostamme konkurssi- sekä kuolinpesistä DVD, Blu-ray, 4K UltraHD elokuvat

Olemme suomen suurin elokuvakauppa
vuosikymmenten kokemuksella.

Ostamme isommatkin erät joustavasti.

Ota yhteyttä:

My Movies Finland Webstore

Henri Linden

0504083614

www.mymovies.fi

myynti@mymovies.fi

Y-tunnus 22399640-2

My Movies.fi

Yrittäjäksi pienellä riskillä

Kaksi asianajajayrittäjää kertoo, millaista oli hypätä mukaan jo olemassa olevaan liiketoimintaan.

Savonlinnasta ruudulle ilmestyy hyväntuulinen asianajaja. **Toni Reinikainen** kirjoittaa puumerkinsä muutamaan yrityksen paperiin ja alkaa kertoa yrittäjätarinaansa rauhallisella eteläsavolaisella puheenparrella.

– Olen saanut yrittäjyyden ansiosta asua siellä missä haluan – täällä synnyinseuduillani. Koko perheelle oli tärkeää jäädä Savonlinnaan, etenkin lasten synnyttyä, hän sanoo.

Reinikainen aloitti uransa perinteikkäässä Asianajotoimisto Moisander & Vainio Oy:ssä vuonna 2013. Hyvin pian he alkoivat asianajaja **Antti Vainion** kanssa käydä keskustelua siitä, miten yrityksen toimintaa jatketaan, kun Vainio siirtyy eläkkeelle.

Reinikainen ja Vainio perustivat molempien nimiä kantavan yrityksen vuonna 2019, ja vuonna 2024 Reinikainen osti kollegansa osuuden kokonaan itselleen.

Vainion nimi on kuitenkin säilynyt, sillä monet asiakkaat kyselevät edelleen ”Anttia”. Vanhimmat asiakkuudet ovat peräisin 80-luvulta.

FAKTA

20 %

**yli 50-vuotiaista
asianajajista on
varautunut suku-
polvenvaihdok-
seen tai vähin-
tään keskustellut
siitä.**

– Tiesin tarkkaan, mihin olin ryhtymässä. Asiakskunta, toimiston historia ja talousluvut olivat tuttuja. Se teki yrittäjäksi ryhtymisestä turvallisen ja hallitun prosessin.

30 000 asukkaan Savonlinnassa toimii kolme asianajotoi-

mistoa, ja asiakkaita on enemmän kuin paikalliset toimistot ehtivät ja pystyvät esteellisyyksien vuoksi palvella.

– Tilaa olisi muillekin, Reinikainen vinkkaa.

Vaikka yrittäjäksi ryhtymiseen liittyy aina riskejä, Reinikaisen kokemus osoittaa, että olemassa olevan toimiston jatkaminen voi tarjota yrittäjätai-paleelle vakaan alun. Hän myöntää, että pienemmillä paikkakunnilla juristin työt voivat olla kiven takana, ja yrittäjyys saattaa olla ainoa tapa jatkaa uraa haluamassaan ympäristössä.

– Minulla ei ollut koskaan huolta siitä, jatkuvatko työt tai tuleeko tuloja. Sain hypätä valmiiseen pöytään ja lähteä kehittämään liiketoimintaa eteenpäin.

Hän rohkaisee nuoria asianajajia harkitsemaan jo olemassa olevan asianajotoimiston toiminnan jatkamista.

– Moni kokenut asianajaja miettii eläköitymistä. Heidän elämäntyönsä jatkaminen voi tarjota hyvän ja turvallisen tavan ryhtyä yrittäjäksi.

YRITTÄJÄPERHEESTÄ OMALLE URALLE

Raumalainen asianajaja **Laura Turto** kasvoi yrittäjäperheessä. Ei siis ollut suuri yllätys, että hänelle syntyi vastaavia haaveita.

– Jo ennen oikeustieteellisiä opintoja ajattelin, että minusta tulee vielä joskus yrittäjä.

Turto aloitti uransa pienissä asianajotoimistoissa ja pääsi jo varhain näkemään käytännössä, mitä yrittäjyys asianajajalla tarkoittaa: miten työ, →

OTA KÄYTTÖÖSI UUSI CSI MOBILE

Uuden CSI-tuoteperheen ”esikoinen” mahdollistaa

- Toimenpide-, tehtävä- ja fataljikirjaukset
- Esteellisyyksien tarkastamisen
- Asiakas- ja toimeksiantotietojen katselun
- Koelaskujen luonnin ja tarkastamisen

Pyydä lisätietoa
CSI Mobilen käyttöönotosta
help@csihelsinki.fi

yrittäjyyttä ja muu elämä on mahdollista sovittaa yhteen.

Nyt Turto toimii osakkaana Asianajotoimisto Kelhä & Turto Oy:ssä. Hän aloitti yhtiökumppaninsa **Sinikka Kelhän** toimistossa työntekijänä vuonna 2018. Mahdollisesta osakkuudesta alettiin puhua varhain.

– Meillä synkkasi heti, ja puhumme asioista avoimesti. Kun pääsin Suomen Asianajajien jäseneksi, oli luontevaa siirtyä yrittäjäksi.

Osakkuus ei tuonut suurta muutosta työarkeen, sillä Turto koki päässeensä vaikuttamaan toimistonsa käytäntöihin jo aiemmin.

Yhtiökumppanilta saatu tuki ja kokemus on ollut arvokasta. Kaikkea ei ole tarvinnut oppia kantapään kautta, ja mentorointi on jatkunut myös osakkuuden alettua.

– En ole koskaan harkinnut oman toimiston perustamista tyhjistä. Tässä mallissa vältettiin

isoimmat taloudelliset riskit, ja toimintaympäristö oli jo tuttu. Kaikki lokahti kohdalleen.

Turto on puolestaan tuonut toimistoon uutta asiantuntemusta esimerkiksi tietoteknisen osaamisen myötä. Työnjako osakkaiden välillä on selkeä ja yhteistyö mutkatonta.

– Arvostan vastuuta ja vapautta. Saan valita toimeksiantoja ja järjestellä aikataulujani lasten koulunkäynnin mukaan. Tässä elämäntilanteessa tämä sopii minulle täydellisesti.

Hän rohkaisee nuoria asianajajia miettimään yrittäjyyttä erityisesti maakunnissa, joissa riittää monipuolista työtä.

– Valmiiseen toimistoon mukaan hyppääminen voi olla erinomainen tapa ryhtyä yrittäjäksi pienellä riskillä. ●

FAKTA

65%

asianajo-
toimistoista
on perustettu
2000-luvulla.

Suomen Asianajajat lukuina 2025

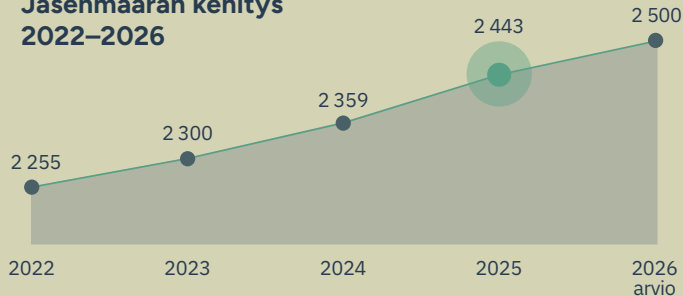
Jäsenmäärä
2025

2 443

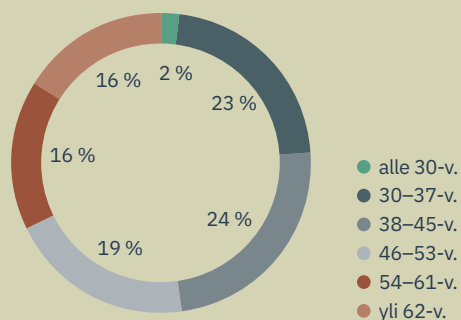
Jäsenmäärän
kehitys

+ 84

Jäsenmäärän kehitys
2022–2026

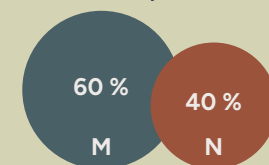

Ikäjakautuma

Sukupuolijakauma

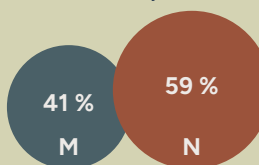
M: –1, N: +1 (%-yks.)

Kaikista asianajajista

+ 213 uutta asianajajaa

M: +3, N: –3 (%-yks.)

Uusista asianajajista

743 (+1)
asianajotoimistoa

33
uutta toimistoa

4 %
julkisten oikeusavustajien osuus jäsenistä

Hyvä testamentti
jää elämään

HYVÄN ASIAN AJAJA.

Yhä useampi suomalainen on kiinnostunut tukemaan itselle tärkeää asiaa ja ohjaamaan perintöään yleishyödyllisille yhteisöille. Tutkimusten mukaan 70 prosenttia käyttää testamentin laatimisessa lakiasiantuntijan palveluja. Juristi on avainroolissa testamentin laatijana sekä vastuullisen lahjoittamisen neuvojana.

Perinnöt ovat merkittävä tuki monen suomalaisen järjestön toiminnalle. Hyvä testamentti on ajanut vastuullisen lahjoittamisen asiaa vuodesta 2015: hyvatestamentti.fi/mukana

• AMNESTY INTERNATIONAL • DIAKONISSALAITOS • ENSI- JA TURVAKOTIEN LIITTO • FIDA INTERNATIONAL • GREENPEACE • HELSINGIN ENSIKOTI • JOHN NURMISEN SÄÄTIÖ
• KORKEASAAREN ELÄINTARHAN SÄÄTIÖ • KOTIMAANAPU • KUUROJEN LIITTO • LASTENKLINIKOIDEN KUMMIT RY • MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITTO • METSÄSTÄJÄLIITTO
• NICEHEARTS RY • PARTIOSÄÄTIÖ • PATMOS LÄHETYSSÄÄTIÖ • PLAN INTERNATIONAL SUOMI • SEY SUOMEN ELÄINSUOJELU • SOS-LAPSIKYLÄ • SUOMEN LUONNONSUOJELUN SÄÄTIÖ
• SUOMEN LUONNONSUOJELULIITTO • SUOMEN LÄHETYSSEURA • SUOMEN MERIPELASTUSSEURA • SUOMEN PIPLIASEURA • TUKILINJA-SÄÄTIÖ • YHTEISVASTUU • WWF SUOMI

**Lakiuudistuksen tiivistelmä?
Käsitteen määrittely?
Relevantti oikeustapaus?**

Edilex AI

vastaa heti.

Generatiivista tekoälyä hyödyntävä palvelu
Edilex AI selvittää, koostaa, vertailee ja tiivistää sekunneissa.
Saat tiedon luotettavista lähteistä: vastaukset perustuvat ja linkit-
tyvät suoraan Edilex-palvelun laadukkaisiin
ja ajantasaisiin oikeuslähteisiin.

Juridista tietoa tekoälyn tehokkuudella
- tutustu almainsights.fi/edilex-ai